

Raadsvergadering	:	26 februari 2024
Onderwerp	:	Wijze van heffen en inning toeristenbelasting
Portefeuillehouder		Wethouder M. Vellinga
Zaaknummer	:	385608

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de marktconsultatie gepersonaliseerde heffing toeristenbelasting;
2. Kennis te nemen van de ontwikkeling van een digitaal nachtregister voor de provincie Friesland;
3. Besluit tot uitvoering van scenario 4, te weten het actualiseren van het huidige systeem van heffing en inning van toeristenbelasting
4. Spreekt de intentie uit om over te gaan tot invoering van scenario 3, het digitale nachtregister, bij voorkeur per 1 januari 2027;
5. Stelt voor de punten 3 en 4 van dit besluit een krediet beschikbaar van totaal maximaal € 20.000,-- te dekken uit het rekeningresultaat 2024.

Samenvatting

De gemeente Vlieland heeft samen met de gemeente Terschelling onderzocht of een andere, efficiëntere, wijze van heffen en innen van de toeristenbelasting mogelijk is. Na onderzoek van alle relevante mogelijkheden wordt de gemeenteraad voorgesteld om eerst de huidige werkwijze te actualiseren en om de intentie uit spreken om daarna over te gaan tot invoering van een digitaal nachtregister en de inning van toeristenbelasting daar aan te koppelen.

Aan de raad,

1. Aanleiding

In het raadsakkoord 2022-2026 is onder punt 56 opgenomen om de ingezette verkenning naar de nieuwe wijze van inning toeristenbelasting door te willen zetten in samenwerking met gemeente Terschelling en rederij Doeksen.

2. Beoogd resultaat

Een efficiënte wijze van heffing en inning van toeristenbelasting, waarbij enerzijds de ondernemers zo veel als mogelijk ontlast wordt van administratieve handelingen en waarbij anderzijds de gemeente het volledige bedrag aan toeristenbelasting zo spoedig mogelijk ontvangt en waarbij er adequaat inzicht is in de te ontvangen gelden.

3. Argumenten

Een korte terugblik.

Door middel van een raadsmemo, d.d. 31 maart 2023, bent u geïnformeerd over de stand van zaken en de planning van het onderzoek naar een mogelijke andere wijze van heffen en inning van de toeristenbelasting, waarbij we samen optrekken met de gemeente Terschelling en rederij Doeksen (agenda lid).

De herziening betreft een omslag van heffen bij logiesverstrekkers naar een gepersonaliseerd systeem, waarbij bezoekers zelf verantwoordelijk zijn voor het betalen van de toeristenbelasting. De belangrijkste reden voor deze omslag is het toepassen van het profijtbeginsel: de gebruikers van de voorzieningen betalen zelf rechtstreeks hun verschuldigde belasting aan de gemeente.

Daarnaast zijn er andere argumenten die pleiten voor een systeem waarbij de toeristenbelasting rechtstreeks wordt geïnd. Enerzijds biedt dit de mogelijkheid om beter en eerder inzicht te hebben in het werkelijke aantal overnachtingen. Anderzijds kunnen de gemeenten hierbij eerder beschikken over het geld en hebben de logiesverstrekkers minder administratieve lasten, bovendien zijn discussies over het forfait niet langer nodig.

Om vast te stellen wat nodig is om een dergelijk systeem te realiseren, zijn afgelopen jaren meerdere verkenningen naar de mogelijkheden en businesscase gedaan. Dit heeft geleid tot een besluit om allereerst duidelijkheid te verschaffen over de mogelijkheden, verwachte kosten, randvoorwaarden en risico's door middel van een marktverkenning.

Vanwege de complexiteit van de materie bleek het opstellen van een marktconsultatie meer tijd te kosten dan van tevoren was ingeschat. Gezien het grote (financiële) belang hebben wij gekozen voor een extra zorgvuldig voortraject. Dit heeft er toe geleid dat we de oorspronkelijke planning (september/oktober 2023) niet hebben gehaald. De gemeente Terschelling loopt qua besluitvorming op ons voor. Voor het vervolg maakt dit niet uit. Indien uw raad besluit verder deel te nemen aan het proces en over wil gaan tot deelname aan de (Europese) aanbesteding dan kunnen wij tijdig aansluiten. Ook onze deelname aan de projectorganisatie (stuurgroep en projectgroep) gaat dan op de normale wijze door, waardoor er geen vertraging hoeft op te treden en ook onze inbreng en aandachtspunten kunnen worden meegenomen. De geplande implementatiedatum (1 januari 2026) komt niet in gevaar.

De marktconsultatie

Door voorafgaand aan een aanbestedingsprocedure een marktconsultatie (zie ook bijlage) te houden, kan een aanbestedende dienst zijn behoefte scherper krijgen, de haalbaarheid van zijn vraag toetsen, de structuur van de markt verkennen en onderzoeken welke ideeën er in de markt zijn teneinde de opdracht op de meest passende wijze in de markt te zetten. Door te achterhalen wat mogelijk en gangbaar is in de betreffende markt kan een aanbestedende dienst ook meer ruimte bieden aan (onvoorziene) innovatieve oplossingen en kunnen reële eisen worden gesteld waardoor de concurrentie niet onnodig wordt beperkt en ondernemers voldoende toegang hebben tot overheidsopdrachten. Aan de uitgevoerde marktconsultatie zitten geen juridische verplichtingen richting marktpartijen.

Op basis van eerdere onderzoeken, rapporten en besluitvorming is een programma van eisen voor de marktconsultatie opgesteld. In de marktconsultatie is de marktpartijen gevraagd welke oplossingen zij zien voor het vraagstuk.

Op basis van de informatie uit de markt worden in dit voorstel de beschikbare oplossingen met de technische mogelijkheden en een indicatie van de te verwachte kosten toegelicht. De marktconsultatie maakt duidelijk dat er vanuit de markt technische mogelijkheden bestaan om een oplossing op het vraagstuk te bieden. Er zijn echter ook nog een aantal belangrijke zaken die nog verder uitgewerkt moeten worden, waaraan, naar onze mening, ook nog de nodige risico's kleven. Er hebben vier marktpartijen gereageerd met mogelijke IT-oplossingen om gepersonaliseerd te gaan heffen. De resultaten en kennis die we hiermee hebben verkregen zijn verwerkt in een rapport (bijlage) en leiden tot 3 mogelijke scenario's voor het vervolg. Deze worden hieronder toegelicht onder de nummers 1,2 en 4. Zelf hebben we een scenario toegevoegd onder nummer 3, namelijk het digitaal nachtregister, dat op provinciaal niveau wordt ontwikkeld.

Besluitvorming gemeente Terschelling

In de raadsvergadering van 13 december 2023 heeft de gemeenteraad van Terschelling besloten, in afwijking van het raadsvoorstel (amendement), om een bedrag van € 100.000,-- ter beschikking te stellen ten behoeve van het traject tot aan de aanbesteding. Uiterlijk 1 mei 2024 dient het college een nader uitgewerkt voorstel bij de raad in te dienen. Voor de samenwerking met Terschelling op dit dossier betekent dit dat er feitelijk slechts één scenario is overgebleven, namelijk scenario 1. Voor de volledigheid schetsen wij u echter wel alle scenario's, waarbij de scenario's 3 en 4 de mogelijkheid bieden een eigen traject, zonder de gemeente Terschelling, te doorlopen.

Scenario's

1. Aanbesteding maatwerkoplossing. (scenario 1)

Algemeen.

Dit scenario betreft de uitwerking van een aanzet tot de opzet van een systeem van gepersonaliseerd innen en heffen van de toeristenbelasting.

De beschreven maatwerkoplossingen van de verschillende marktpartijen vertonen grote overeenkomsten. Eventuele verschillen zijn deels te wijten aan het feit dat men gevraagd is om mogelijke oplossingen aan te dragen en in dit stadium nog niet voor te schrijven hoe het systeem exact dient te werken. Indien wordt besloten tot aanbesteding dient dit proces, inclusief de nodige uitzonderingen, in detail te worden gespecificeerd in het Programma van Eisen, zodat de verschillende oplossingen goed met elkaar zijn te vergelijken.

De voorgestelde oplossingen zijn allemaal in hoofdzaak softwarematig, zonder bijbehorende hardware. Geen van de aanbieders adviseert een integratie met de fysieke toegangspoorten van de rederij.

Voor de registratie en betaling van de af te dragen toeristenbelasting wordt een koppeling met de systemen van Rederij Doeksen voorgesteld. Hierbij gaat men uit van softwarematige koppelingen om de impact op de systemen en processen van de rederij tot een minimum te beperken.

In grote lijnen volgen de verschillende alternatieven een vergelijkbaar proces:

De gast boekt een ticket en op basis daarvan wordt de verschuldigde toeristenbelasting bepaald. Dit gebeurt in een separaat systeem waarbij de gast dan wel doorverwezen wordt vanuit het bestelproces bij Doeksen, dan wel dat de relevante gegevens vanuit het bestelproces bij Doeksen naar het nieuwe systeem worden doorgestuurd. Vervolgens wordt de gast in de gelegenheid gesteld om online te betalen en ontvangt daarvan een bevestiging in de vorm van een email of een QR-code.

Het systeem is hoofdzakelijk gericht op de gastenstroom via Rederij Doeksen. In aanvulling daarop kan het systeem ook worden uitgebreid met mogelijkheden voor gebruik in de (jacht)havens op de eilanden.

Planning.

De daadwerkelijke planning is afhankelijk van de gekozen oplossing. Het kan dat een maatwerk oplossing meer tijd vraagt om te ontwikkelen of dat uit de testfase blijkt dat er meer tijd voor implementatie nodig is. Op basis van het aangenomen amendement is de volgende doorlooptijd te hanteren met daarbij de opmerking dat dit het meest optimale scenario is:

Januari 2024	Voorbereiding aanbesteding
April 2024	Besluitvorming gemeenteraad tot uitvoeren aanbestedingsprocedure
Mei 2024	Start aanbestedingsprocedure
Juli 2024	Afronding aanbestedingsprocedure en bekendmaking uitslag
Augustus 2024	Einde bezwaartermijn
September 2024	Aanbesteding en start ontwikkeling systeem
September 2024	Ontwikkeling communicatiecampagne
Januari 2025	Oplevering en start testfase van het systeem
Maart 2025	Evaluatie testfase
	Op basis van uitkomsten evaluatie testfase kan het vervolg er als volgt uit zien:
April 2025	Definitief besluit tot invoering en start overgangperiode
April 2025	Start communicatiecampagne voor de toerist.
Januari 2026	Daadwerkelijk invoering van het nieuwe systeem.

Risico's en kansen.

De belangrijkste voordelen van een maatwerkoplossing is uiteraard gelegen in het woord maatwerk. Als opdrachtgever is het mogelijk om exact vast te leggen aan welke eisen en wensen het systeem dient te voldoen. Daarnaast is men eigenaar van het systeem. Dit biedt mogelijkheden om het systeem in de

toekomst naar eigen inzicht uit te breiden of aan te passen.

De praktijk wijst echter uit dat maatwerk ook risico's met zich meebrengt. Het belangrijkste risico zit in de hoge mate van onzekerheid. Van tevoren is niet precies duidelijk hoe het nieuwe systeem exact zal werken. Het uiteindelijke systeem kan op relevante punten afwijken van de oplossing zoals die op papier is geschetst. Daarnaast is er bij dergelijke softwaretrajecten altijd kans op overschrijdingen van kosten en planning. De in de marktconsultatie genoemde bedragen en termijnen van de maatwerkoplossingen moeten dan ook nadrukkelijk worden gezien als schattingen.

Om deze risico's te beperken is een scherp Programma van Eisen (pvE) noodzakelijk. Volledig uitsluiten van de risico's blijkt in de praktijk echter niet realistisch. In dit verband is het daarom goed om oog te hebben voor het afbreukrisico bij een dergelijk traject.

De beschreven maatwerkoplossingen vanuit de marktconsultatie maken, zoals reeds vermeld, geen gebruik van de fysieke toegangspoortjes van de Rederij. Hierdoor is er geen "hard" controle moment of men ook daadwerkelijk de toeristenbelasting heeft voldaan. Hoe men dit denkt op te lossen is nog niet uitgewerkt. In het ongunstige geval dat dit niet sluitend is te krijgen kan het betekenen dat de gemeente betalingsherinneringen, aanmaningen en wellicht zelfs de deurwaarder moet sturen om de verschuldigde toeristenbelasting daadwerkelijk te innen. Waarbij het dan nog de vraag is hoe het zit met de bewijslast, wat vindt eventueel de rechter als voldoende bewijs dat iemand in de door ons aangegeven periode daadwerkelijk op Vlieland is geweest?

2. Standaardapplicatie (scenario 2) *(Dit scenario is voor de gemeente Terschelling niet meer van toepassing)*

Algemeen

In de marktconsultatie is ook gekeken naar welke mogelijke alternatieven er reeds in de markt aanwezig zijn. De marktconsultatie heeft daarmee ook een standaardapplicatie opgeleverd. Deze standaardapplicatie komt niet volledig overeen met de vooraf geformuleerde uitgangspunten. In dit scenario wordt de administratieve last niet (volledig) weggehaald bij ondernemers. Het past daarom niet als 1-op-1 oplossing op het vraagstuk maar zou een alternatieve aanpak kunnen zijn t.o.v. de maatwerkoptie. Indien gekozen wordt voor dit scenario dan wordt deze standaardapplicatie verder verkend, o.a. door middel van een demo, om de functionaliteiten nader te onderzoeken. Er wordt een programma van eisen uitgewerkt en opnieuw ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. Hiermee is inzichtelijk aan welke eisen de applicatie kan voldoen en waar eventueel concessies gedaan moeten worden.

De aanbieder van dit systeem is al langer actief met een oplossing die het voor boekingssites mogelijk maakt om automatisch de actuele tarieven te hanteren. Deze partij heeft het afgelopen jaar een applicatie ontwikkeld om het gehele proces rondom de afhandeling en betaling van toeristenbelasting te vereenvoudigen. Het doel is om daarmee een internationale standaard te bieden voor de afhandeling van toeristenbelasting in de EU.

De applicatie maakt het mogelijk om via koppeling met bestaande boekingssystemen de registratie en betaling van toeristenbelasting rechtstreeks met de gast af te handelen. Gasten ontvangen een aantal dagen voor de reis een bevestiging van de verschuldigde toeristenbelasting en hebben vervolgens de mogelijkheid deze direct online te voldoen. De applicatie staat daarmee los van de systemen van Rederij Doeksen en vereist geen aanvullende hardware. De marktpartij stelt een koppeling met overnachtingsdata voor die door de logiesverstrekkers aangeleverd dient te worden.

Planning

De doorlooptijd van implementatie van deze applicatie wordt door de leverancier geschat op een aantal weken tot een aantal maanden.

Februari 2024	Demo
Maart 2024	Opstellen functionele eisen

April 2024	Besluit burgemeester en wethouders
Juni 2024	Raadsbesluit tot aanbesteding en start aanbestedingsprocedure
Augustus 2024	Afronding aanbestedingsprocedure en bekendmaking
September 2024	Einde bezwaartermijn en start testfase
September 2024	Ontwikkelen communicatiecampagne
November 2024	Evaluatie testfase
	Op basis van uitkomsten evaluatie testfase kan het vervolg er als volgt uit zien:
Januari 2025	Definitief besluit tot invoering en voorbereidingen aanpassingen verordeningen.
Januari 2025	Start communicatiecampagne voor de toerist.
Januari 2026	Daadwerkelijk invoering van het nieuwe systeem.

Risico's en kansen

Het grootste minpunt van een standaardapplicatie is dat deze niet geheel naar wens is in te richten. De leverancier heeft een behoefte geïdentificeerd en daar een standaardoplossing voor bedacht. Bij keuze voor dit alternatief moeten bepaalde uitgangspunten en wensen losgelaten worden.

De applicatie ondersteunt de afhandeling van toeristenbelasting met de boeking bij een logiesverstrekker als vertrekpunt. De administratieve last voor het aanleveren van deze gegevens ligt daarmee nog bij de ondernemers. De applicatie gaat uit van een digitale registratie van de overnachtingen via grote boekingssite of door de logiesverstrekkers, terwijl de eilanden veel kleine particuliere verhuurders kent die die digitale administratie vaak niet hebben.

De financiële kosten van deze standaardapplicatie liggen aanzienlijk lager dan bij maatwerk. Voordeel is dat het gaat om een reeds ontwikkelde applicatie waarmee vast te stellen is hoe het systeem in de praktijk werkt. Indien de bevindingen positief bevonden worden levert deze optie een interessant alternatief zonder de risico's op het gebied van financiën en planning, zoals bij maatwerk.

Mocht uit onderzoek blijken dat deze standaardapplicatie niet voldoet aan de verwachtingen dan kan alsnog worden besloten voor één van de andere scenario's. Het afbreukrisico bij dit specifieke scenario is dan ook laag. Maar tegelijkertijd betekent het dat in geval van niet voldoen van de standaardapplicatie en het daarmee teruggaan naar een van de scenario's de doorlooptijd tot invoering van de nieuwe wijze van heffing en inning langer is. Dit kan dus leiden tot vertraging in het project.

Een ander mogelijk voordeel van deze oplossing is dat deze tevens dienst kan doen als nachtregister. Logiesverstrekkers zijn verplicht om een nachtregister bij te houden en zijn daarbij vrij in de keuze hoe ze aan die verplichting willen voldoen. Deze applicatie biedt daarvoor de benodigde functionaliteit als logisch gevolg van de benodigde registratie voor de toeristenbelasting. Aandachtspunt daarbij is dat particuliere verhuurders niet verplicht zijn om een nachtregister bij te houden.

3. Invoering Digitaal nachtregister (scenario 3).

Algemeen

Op provinciaal niveau wordt gewerkt aan een dekkend netwerk voor een digitaal nachtregister (DGN). Provincie en gemeenten werken samen met o.a. Merkfryslan om dit te realiseren. In 2024 gaan 3 gemeenten, als koplopers, het DGN implementeren. Meer dan 10 gemeenten hebben reeds aangegeven hiermee in 2025/2026 aan de slag te gaan. Er is inmiddels een plan van aanpak (bijlage) opgesteld. Dat stappenplan wordt op basis van ervaringen telkens aangepast en aangescherpt. Een digitaal nachtregister ontzorgt de ondernemers, het genereert data voor statistieken e.d. (provincie breed) en kan worden gekoppeld aan het gemeentelijk systeem voor toeristenbelasting. Bovendien kan bij veiligheidsincidenten, zoals brand, snel inzicht worden gekregen in het aantal en de identiteit van aanwezige personen. Om een DGN in te kunnen voeren dient de APV en de belastingverordening te worden aangepast. Ook is vooraf goed overleg met de ondernemers nodig o.a. om een realistisch (werkbaar) tijdspad af te spreken.

Planning

In het plan van aanpak wordt uitgegaan van een voorbereidingsperiode van circa anderhalf jaar. Als we willen aansturen op invoeringsdatum 1 januari 2026 betekent dit dat we halverwege 2024 moeten starten met de voorbereiding. Omdat de gemeente Terschelling niet voor dit traject heeft gekozen, betekent dit dat we qua planning e.d. niet synchroon hoeven op te lopen met de planning van Terschelling, maar volledig

een eigen koers kunnen varen. Dit betekent ook dat we eerst de ontwikkelingen bij de koplopers (3 gemeenten) uit Friesland kunnen volgen en op basis van hun ervaringen een definitief besluit nemen en een planning opstellen. Mocht u kiezen voor dit scenario dan adviseren wij daarom te kiezen voor de invoeringsdatum van 1 januari 2027, zodat we halverwege 2025 met de voorbereidingen starten en de ervaringen van de koplopers kunnen meenemen, dit vooral omdat wij een zorgvuldige voorbereiding essentieel vinden.

Risico's en kansen

De algemene risico's worden tot een minimum beperkt omdat we de ervaringen van de koplopers meenemen bij de implementatie. Wel speelt specifiek op Vlieland dat we een aantal particuliere verhuurders hebben met slechts één verblijf, die dan ook over moeten op dit systeem. Daarom hebben we uit voorzorg een bedrag voor opstart en ontwikkelkosten opgenomen om, daar waar nodig, maatwerk voor Vlieland te realiseren.

4. Actualiseren huidige werkwijze (scenario 4).

Algemeen

Indien niet besloten wordt tot het invoeren van een nieuw systeem van heffen zal het huidige forfaitaire systeem geactualiseerd kunnen worden.

Met ingang van 2024 is er alleen oplegging van toeristenbelasting op basis van een forfaitaire grondslag mogelijk voor tenthuisjes en vaste standplaatsen. De overige aanslagopleggingen zijn op basis van aangifte van logiesverstrekkers na afloop van het betreffende belastingjaar.

Indien er gekozen wordt voor scenario 4 zal het huidige systeem geactualiseerd kunnen worden.

Momenteel geldt alleen een forfaitair systeem voor de camping Stortemelk (SRV). In nauw overleg met bestuur en directie van de camping kunnen we bezien of we de huidige forfaitaire grondslagen actualiseren, of dat ook de camping aangifte zal gaan doen op basis van het werkelijke aantal overnachtingen voor al hun kampeerplaatsen.

Planning

Indien er besloten wordt tot dit scenario wordt in overleg met het bestuur SRV een realistische planning gemaakt met als doel de nieuwe werkwijze uiterlijk 1 januari 2025 in te laten gaan.

Risico's en kansen

Er zijn verschillende redenen waarom de wens er is om over te gaan tot een gewijzigde manier van heffen. Zo is er de wens om ondernemers te ontzorgen, het huidige forfait is niet meer actueel, zijn liquide middelen langere tijd bij ondernemers wat een potentieel risico is en is de wens er tot een eerlijk systeem waarbij de ontvangen toeristenbelasting het daadwerkelijk aantal overnachtingen representeert. Met het actualiseren van het huidige systeem kan hier deels invulling aan gegeven worden. Tegelijkertijd blijft de administratieve last wel bij ondernemers. Daarnaast lopen de geldstromen ook nog via de ondernemers.

De kosten

Er zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt met de gemeente Terschelling voor het verdelen van de vervolgkosten. Indien er gekozen wordt voor scenario 1 zullen we met de gemeente Terschelling hierover nadere afspraken maken. De ontwikkelkosten zouden op basis van 50%/50% kunnen. Immers maakt het voor de ontwikkeling van een systeem (maatwerk) niet uit voor hoeveel toeristen men dit doet. De overige kosten zouden logischerwijs verdeeld kunnen worden naar rato gemiddeld aantal toeristen.

Uitgaande van die uitgangspunten komen we tot een (ruwe) inschatting van de kosten. Voor de volledigheid zijn de kosten van alle scenario's opgenomen in dit overzicht.

De gemeente Terschelling heeft op 13 december bij hun raadsvoorstel een amendement aangenomen waarbij nog niet het totaal geraamde bedrag beschikbaar is gesteld, maar een bedrag aan voorbereidingskosten, om te komen tot een (Europese) aanbesteding. Om daarmee de kaders duidelijker te krijgen om zodoende een betere inschatting te kunnen maken over de haalbaarheid van de aanbesteding. Zij hebben hiervoor € 100.000,-- beschikbaar gesteld.

Scenario 1. Maatwerkoplossing

Als u besluit om verder deel te nemen aan dit proces, gezamenlijk met de gemeente Terschelling, dan stellen wij voor om 50% van de voorbereidingskosten voor onze rekening te nemen. Het financiële plaatje ziet er dan als volgt uit:

- Voorbereidingskosten om te komen tot een aanbesteding € 50.000,--

Bij daadwerkelijke aanbesteding (besluit raad april 2024) nog ongeveer de volgende kosten:

- Ontwikkeling/aanschaf software en implementatie (éénmalig) € 175.000,--
- Jaarlijkse exploitatielasten ca. € 29.000,--
- Jaarlijkse transactiekosten ca. € 58.000,--

Scenario 2. Standaardoplossing

Doordat de gemeente Terschelling dit scenario al heeft laten varen zullen de kosten hiervan volledig door de gemeente Vlieland moeten worden opgebracht.

- Verder onderzoek naar de standaardoplossing € 75.000,--
- Exploitatielasten onbekend.

Scenario 3. Digitaal nachtregister

- Opstart en ontwikkelkosten € 10.000,--*
- Jaarlijkse kosten € 4.000,--

* de opstart en ontwikkelkosten zitten in principe in het provinciaal beschikbare budget. Dit bedrag hebben we hier opgenomen als extra kosten voor eventueel maatwerk op Vlieland.

Scenario 4. Actualiseren huidige werkwijze

- Externe ondersteuning € 10.000,--

Conclusies en advies

In 2020 zijn wij gestart om samen met de gemeente Terschelling de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een personaliseerde wijze van inning van de toeristenbelasting. De gedachte daarachter is dat we als eiland een unieke positie hebben als het gaat om het toeristisch verkeer. Men kan hier immers alleen maar komen over het water. Beide gemeenten hebben Doeksen als rederij en daarmee als belangrijkste toegangspoort. Hoe efficiënt zou het zijn als we de toeristenbelasting kunnen koppelen aan het boekingssysteem van Doeksen. In Norderney hebben we met eigen ogen gezien hoe efficiënt dit kan. Daarbij is het echter wel van belang dat de rederij bereid is volledig mee te werken, door bijvoorbeeld de toeristenbelasting bij de boeking reeds te innen, zoals nu gebeurt voor alleen de eerste dag. Of door het systeem zo in te richten dat er alleen een kaartje wordt verstrekt als men de toeristenbelasting rechtstreeks aan de gemeente heeft voldaan. Technisch zijn beide varianten goed mogelijk. Ook vanuit privacy (AVG) is uit onderzoek gebleken dat deze varianten zijn toegestaan. In beide gevallen valt het systeem voor inning van toeristenbelasting op de jachthaven hier buiten.

Uit de overleggen met Doeksen is echter gebleken dat zij bereid zijn om mee te werken en mee te denken in een efficiëntere vorm van inning van de toeristenbelasting, maar de hierboven beschreven twee varianten gaan hun te ver. Vanuit hun bedrijfsvoering hebben zij voor hun legitieme redenen om hieraan niet mee te willen werken. De volledige inning van de toeristenbelasting zou in de ogen van de reiziger het bootkaartje erg duur maken. Dit zou, naar de mening van Doeksen, zijn weerslag kunnen vinden in de klantbeoordeling, hetgeen weer een belangrijk punt is vanuit de beoordeling van de verleende concessie. De variant waarbij alleen een kaartje wordt verstrekt indien de toeristenbelasting reeds is voldaan aan de gemeente (door koppeling van de systemen) wordt afgewezen omdat Doeksen voor zichzelf geen rol ziet weggelegd als "handhaver".

Dit maakt het dat de ontwikkeling/implementatie/uitvoering van scenario 1 erg ingewikkeld en onzeker wordt. Daarnaast is het vervolgens de vraag of bij de volgende concessieverlening dit in de concessievoorwaarden opgenomen kan worden. Zo niet, dan zullen we wederom de gesprekken moeten aangaan en wellicht onderhandelen met de volgende verkrijger van de concessie, in het geval dit een andere partij dan Doeksen

wordt. Dit waren ook de belangrijkste vraagpunten van de raad en de commissie op Terschelling bij de behandeling van dit punt. Dit heeft op Terschelling geleid tot het reeds genoemde amendement, waarbij de aanbesteding uitvraag duidelijkheid zal moet verschaffen op deze punten.

Zoals bekend hebben wij in de voorbereiding van dit raadsvoorstel iets meer tijd genomen om intern alle voor- en nadelen, alle risico's en kansen goed te bestuderen en te bespreken. Deze nadere bestudering heeft er toe geleid dat wij feitelijk geen reële mogelijkheden zien om de beperkingen die scenario 1 met zich mee brengt sluitend op te lossen. We zijn en blijven bij scenario 1 dan te veel afhankelijk van de bereidheid van de toerist om netjes zijn/haar toeristenbelasting aan de gemeente te betalen. Doet men dat niet dan zullen we een herinnering, aanmaning en eventueel een deurwaarder moeten sturen. Of, nog ongewenster, een eigen poortjes systeem moeten invoeren om te controleren of men de toeristenbelasting heeft betaald voordat men Vlieland verlaat.

Hoewel wij erg inzetten op Waddensamenwerking op allerlei dossiers stellen wij u, alles overwegende, toch voor om op dit dossier te kiezen voor een andere koers. Een bewezen methode waarbij de weg vrij blijft voor aansluiten bij meer gemeentes in Friesland met de daarbij behorende expertise.

Wij stellen daarom voor om te starten met scenario 4 zodat we de huidige wijze volledig kunnen actualiseren en dat we de intentie uitspreken om deel te nemen aan het provinciaal ingezette traject om te komen tot een digitaal nachregister (scenario 3). Op basis van de uitkomsten van de pilot van de drie kopgemeenten en het oplossen van de eventueel daarin voorkomende knelpunten kan besloten worden tot daadwerkelijke invoering van het DGN. Als streefdatum kunnen we aankoersen op 2027. De definitieve besluitvorming omtrent invoering DGN zal te zijner tijd aan u worden voorgelegd.

4. Kanttekeningen/risico's

Zijn reeds bij de verschillende varianten benoemd.

5. Uitvoering

Staat bij de verschillende varianten genoemd onder het kopje "Planning"

6. Communicatie

Indien wordt overgegaan tot een andere wijze van inning zal communicatie nadrukkelijk de nodige aandacht krijgen. In de verschillende planningen is hier ook rekening mee gehouden.

7. Financiën

Ten aanzien van de éénmalige kosten stellen wij voor deze ten laste te brengen van het rekeningresultaat 2024. Ten aanzien van de structurele kosten (indien t.z.t. gekozen wordt voor een variant met structureel meerkosten) stellen wij voor om over de dekking hiervan u te adviseren op het moment dat alle kosten en eventuele meeropbrengsten bekend zijn.

8. Juridische Zaken

Indien gekozen wordt voor variant 1 zullen we ons laten begeleiden door deskundigheid op het gebied van Europees aanbesteden.

Ten aanzien van AVG en belastingwetgeving hebben wij al onderzoek laten doen naar mogelijkheden van een andere wijze van inning van de toeristenbelasting. De hier geschetste mogelijkheden vallen binnen de juridische kaders van de wetgeving.

Voor de voorgestelde scenario's 3 en 4 zullen wij ons daar waar nodig juridisch laten ondersteunen.

9. Bijlagen

- Samenvattend rapport marktconsultatie
- Plan van aanpak aansluiting gemeenten op digitaal nachtregister

Vlieland, 16 januari 2024

Burgemeester en wethouders van Vlieland,
M. Schrier, burgemeester
A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

gelezen: het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 januari 2024

overwegende dat: de gemeente gebaat is bij een goed werkend systeem van heffing en inning van toeristenbelasting

gelet op: de marktconsultatie gepersonaliseerde heffing toeristenbelasting en de ontwikkelingen met betrekking tot de invoering van een digitaal nachtregister

B E S L U I T:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de marktconsultatie gepersonaliseerde heffing toeristenbelasting;
2. Kennis te nemen van de ontwikkeling van een digitaal nachtregister voor de provincie Friesland;
3. Besluit tot uitvoering van scenario 4, te weten het actualiseren van het huidige systeem van heffing en inning van toeristenbelasting
4. Spreekt de intentie uit om over te gaan tot invoering van scenario 3, het digitale nachtregister, bij voorkeur per 1 januari 2027;
5. Stelt voor de punten 3 en 4 van dit besluit een krediet beschikbaar van totaal maximaal € 20.000,-- te dekken uit het rekeningresultaat 2024.

Aldus vastgesteld in de raad van de gemeente Vlieland in zijn openbare vergadering van 26 februari 2024

de griffier,

de voorzitter,

M.G. Brinksma-Brandenburg

M. Schrier